

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Til Justitsministeriet, Forvaltningsretskontoret

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om offentlighed
i forvaltningen og forvaltningsloven (Styrket beskyttelse af offentligt
ansatte i sager om aktindsigt)**

Modtaget ved høringsbrev den 12. december 2023 med svarfrist 16. januar 2024.

Svar fremsendt pr. mail til forvaltningsretskontoret@jm.dk og chhe@jm.dk

Sagsnr.: 2021-00825

RPF er enig i, at offentligt ansatte skal beskyttes mod personlig forfølgelse og andre utilbørligheder som følge af deres arbejde, og at retten til aktindsigt ikke må misbruges dertil. For så vidt angår nærværende lovudkast, har vi dog følgende kritiske bemærkninger.

Ad formuleringen:

I bemærkningerne til § 1 nr. 1 er anført:

Det forudsættes med ændringen af § 9, stk. 2, nr. 2, at tærsklen for, hvornår en anmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende, samtidig sænkes betydeligt. Bestemmelsens anvendelsesområde vil fremover ikke være begrænset til »klare tilfælde af misbrug«, men vil også omfatte ethvert tilfælde, hvor der efter de foreliggende oplysninger er grundlag for at antage, at anmodningen er helt eller delvis motiveret af den aktindsigtssøgende retsstridige eller chikanøse hensigt m.v.

Og på side 26:

Udtrykket »el.lign.« vil dermed fremover sigte til den form for intimidering, som ikke med sikkerhed kan karakteriseres som retsstridig eller chikanøs, men som offentligt ansatte efter, hvad der må antages at være den almindelige opfattelse i samfundet, ikke bør tåle. Det forudsættes, at indholdet af denne standard vil kunne ændre sig i takt med en ændret opfattelse i samfundet.

RPF nærer stor betænkelighed ved den oven for skitserede retstilstand, hvor grænserne for afslag på en aktindsigt vil være meget skønsmæssige og flydende til ugunst for borgerne.

En første forbedring kunne være at formulere passagen i nr. 1, så der kom til at stå ”...et retsstridigt formål, herunder chikanøst, eller lignende.....”, idet jo chikane altovervejende er af retsstridig karakter.

En yderligere forbedring ville være ved lovændringen at pålægge den involverede myndighed i sin meddelelse af afslag på begæringen om aktindsigt nøje at begrunde afslaget og at redegøre for situationen og oplyse om ikke bare klagemuligheder, men også eventuelle alternative muligheder for den pågældende borger for at få relevante oplysninger i sagen, idet man skal erindre, at den kreds af personer, som ifølge lovudkastet er ”målgruppen”, hører til de mest udsatte og svageste i samfundet.

Ad retten til aktindsigt:

Ved enhver mulighed for at ”besynge danske værdier” fremhæves de demokratiske tilstande i vores samfund, hvor folkestyrets konkrete muligheder for at bekæmpe magtfuldkommenhed og myndighedsmisbrug betones.

Det bør erindres, at retten til aktindsigt er helt central i dén sammenhæng, og at den ikke udelukkende må forbeholdes for pressen og forskere, men skal gælde for den enkelte borger i vedkommendes sager med det offentlige.

København, den 11. januar 2024

Bjørn Elmquist